

Per a major glòria d'Espanya

L'obra de Salvador Dalí s'hauria de quedar a Figueres, a Catalunya, segons opinen intel·lectuals i crítics d'art. D'altres, però, aplaudeixen l'última sorpresa de Dalí per a donar major glòria a Espanya.

Esther Roig

José Luis Aranguren, pensador

Comprenc que les entitats catalanes i en general tots els catalans estiguen molestos i decebuts per l'últim testament de Salvador Dalí. En la meua opinió, el més lògic hauria estat que les seues obres es quedaren a Catalunya. Crec que aquesta opinió també la comparteixen molts ciutadans i estudiosos d'aquest pintor, fora ja de l'àmbit català. Pense que repartir les obres de Dalí a tot arreu de l'estat espanyol no és la fórmula correcta.

Tomás Llorens, director del Centro de Arte Reina Sofía (Madrid)

Crec que la majoria d'obres de Salvador Dalí haurien de ser a Catalunya. Excepte algunes que poden omplir llacunes importants ja siga en aquest centre o en altres que el Ministeri considere oportú. No obstant això, crec que seria desitjable la presència de les seues obres a l'Empordà, concretament al Museu de Figueres, amb independència de la titularitat.

Pablo López de Osaba, director del Museo de Arte Abstracto (Conca)

Considere que Dalí ha estat molt generós amb Espanya en deixar-li en herència la seua obra artística. Ell és per damunt de tot espanyol i és molt normal que les seues obres es queden ací i es repartesquen pels distints museus que hi ha a les autonomies. Em mantinc al marge de la polèmica que ha sorgit entre el govern català i l'estat espanyol respecte al llegat de l'artista. Crec que Dalí ha fet el que cal i que és d'agrair.

José Garnería, crític i director de la Sala d'Exposicions de l'Ajuntament de València

En tota aquesta polèmica cal fer dues lectures: el primer testament es va fer via Gala i l'últim el va fer Salvador Dalí basant-se en la seua relació amb el rei Joan Carles. A més, cal tenir en compte les declaracions del ministre de Cultura, que va dir que

s'havia de comptar amb la Fundació Gala-Dalí. És a dir, les seues obres no estaran centralitzades en un lloc, però és d'esperar que a través de la Fundació Gala-Dalí no s'altere massa la finalitat del govern català.

D'altra banda, instal·lar les obres al Museu de Figueres tal vegada no seria el més oportú, ja que aquest Museu no és massa gran i es de baixa qualitat. La veritat és que en el testament tampoc s'especifica quines obres hi aniran. Si són les primeres està bé, però si són les últimes obres del pintor tant se val on vagen perquè a nivell museístic no interessen.

Carme Alborch, directora-gerent de l'Institut Valencià d'Art Modern

Estem segurs que l'estat i la Fundació Gala-Dalí disposaran de la millor manera possible del destí, la conservació i la ubicació i difusió de l'obra de Dalí. La Fundació s'ha constituït precisament amb aquesta finalitat i el Ministeri de Cultura ja s'ha manifestat sobre què és la Fundació, on hi ha representada la Generalitat de Catalunya, que haurà d'assessorar sobre el destí de l'herència.

Alfonso Pérez Sánchez, director del Museo del Prado

L'últim testament de Salvador Dalí em sembla molt correcte. Ell i les seues obres formen part de l'estat espanyol i per tant no hi ha més a afegir. El seu llegat completarà les col·leccions estatals sense tancar.

José Manuel Caballero Bonal, crític d'art i escriptor

Bé, pel que conec de l'assumpte i per la confusió que envolta l'últim testament de Salvador Dalí, crec que la solució adequada seria que tot el seu llegat artístic es quedara a Catalunya. No sols al Museu de Figueres, sinó a qualsevol Museu de Barcelona. No obstant, entorn de Dalí tot és encara obscur, falta saber quina part de la seua última obra és autèntica i quina falsa. Dalí ha estat manipulats fins i tot després de mort, basta recordar l'espectacle sinistre que se n'ha fet per part

dels mitjans de comunicació durant els seus últims dies de vida.

Manuel Vicent, escriptor

No estic al corrent de la polèmica que s'ha desenvolupat al voltant del testament de Salvador Dalí perquè aquest pintor no m'interessa. Ara bé, crec que les 20 o 25 obres que van des de l'any 27 fins al 37 s'haurien de repartir entre els principals museus de l'estat espanyol, sobretot a Catalunya. ¿Per què?, en la meua opinió l'únic que ha fet Dalí d'innovador ha estat pintar la llum de l'Empordà, per tant les seues obres són l'expressió de la cultura catalana i pertanyen a Catalunya.

Quant a les altres obres, és a dir, les pintures de la seua segona etapa, a partir des anys 40, el que caldria fer es regalar-les als EUA on van tenir tant d'èxit.

Alvaro Martínez Novillo, ex-director del Museo Español de Arte Contemporáneo (pròximament aquest museu passarà a formar part del Centro Reina Sofía)

L'opinió que em mereix el tercer i últim testament de Salvador Dalí coincideix amb la feta pública pel ministre Semprún. Tots som espanyols i es lògic que les obres d'aquest pintor passen a formar part del patrimoni nacional. Crec que tots els gran museus, siguen o no catalans, s'haurien de beneficiar del llegat de Dalí.

Ana Beguiristain, representant del Ministeri de Cultura en la Fundació Gala-Dalí

Crec que en tota aquesta polèmica les coses han anat massa lluny. Salvador Dalí es mereix un respecte i la seua voluntat ha estat clara, l'hereu és l'estat espanyol. Ara bé, no té per què ser contradictori el fet que les obres es queden a Catalunya o a qualsevol altre lloc. Salvador Dalí és un pintor amb projecció universal, és un ciutadà del món tal com ell mateix es va definir.

Jorge de Barandiarán, director del Museo de Bellas Artes de Bilbao

L'obra de Salvador Dalí s'hauria de repartir, sense que, per descomptat, es

Dalí, polèmic en vida i després de mort.

disseminara massa, que arribara a un reduït nombre de museus importants i que poguera ser admirada per tot Espanya. Per descomptat, com a director d'aquest museu, m'agradaria que

el fet impossible que aquestes parets albergaren les seues obres es convertira en realitat. Sorpren que no haja llegat tota la seua obra a Figueres o a la Generalitat. Tot i això, ja ha deixat bona part

de la seua obra a Catalunya. No em semblaria malament que una bona representació de la seua herència anara a Madrid, sempre que a Catalunya en quede la part fonamental. □